

แนวหน้า สุดสัปดาห์

วันเสาร์ที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2568

www.naewna.com หน้า 13

‘อรรถวิรัช สุวรรณภักดี’ มองเศรษฐกิจไทยปี 2568-2569 ‘การเมืองเอือมระอา’ ปัจจัยสำคัญ

CBAM คืออะไร? : บทความ “ทำความเข้าใจกับ CBAM (Carbon Border Adjustment Mechanism)” โดยนายอรรถวิรัช สุวรรณภักดี อดีตรองเลขาธิการ SET Note Volume 4/2565 เกี่ยวกับ CBAM คือมาตรการปรับราคาคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดนของสหภาพยุโรป (EU) ซึ่งเป็นการกำหนดราคาคาร์บอนนำเข้าจากประเทศนอกสหภาพยุโรปที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงเข้ามาใน EU อันเป็นภูมิภาคที่มีความสำคัญในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างจริงจัง

โดยในปี 2562 คณะกรรมาธิการยุโรป ได้ออกแผนการปฏิรูปสีเขียว โดยตั้งเป้าหมายไว้ว่า จะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHGs) ลงร้อยละ 50-55 ภายในปี 2573 และในปี 2593 คือปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emission) เพื่อทำให้อุณหภูมิของโลกไม่เพิ่มขึ้นเกิน 1.5-2.0 องศาเซลเซียส ตามที่ตกลงกันในความตกลงปารีส (Paris Agreement) มาตรการ CBAM นี้ถือเป็นแนวทางการเชื่อมโยงให้ราคาคาร์บอนในต่างประเทศเข้ากันได้กับราคาคาร์บอนในสหภาพยุโรปและลดความเสี่ยงจากการปล่อยคาร์บอนนอกเขตสหภาพยุโรปในต่างประเทศมากขึ้น เพื่อให้สามารถแข่งขันและเข้าสู่ตลาด EU ได้ ทั้งนี้ การปรับใช้มาตรการ CBAM กับสินค้าเข้าเขตการค้าเสรีจากต่างประเทศในบริเวณเขตการค้าเสรีกับสหภาพยุโรปของ EU มูลค่าสูงถึง 28,573 ล้านดอลลาร์

และไปไม่ได้ แต่การเมืองไทยนี่จะยุ่งใหญ่
“สิ่งที่น่ากลัวคือภาคเอกชนจะถอนตัวไหม? 1.เรื่องค่าแรง เมื่อตัดสินใจขึ้นหมด 400 ทั้งหมัด มันไหวไหม? คือตอนนี้ 400 ขึ้นอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามต้องขึ้น แต่มันขึ้นบางจังหวัด ซึ่งภาคีความแรงงานไม่เท่ากับที่ประเทศไทย มันเคยมีบทเป็นประเทศขึ้นเท่ากับที่คือ 300 บาท ครั้งนั้นเห็นทยอยทยอยขึ้น หมายถึงไม่หมดคนถอนตัวนั้นเยอะ คราวนี้มาเป็น 400 มันก็เห็นด้วย แต่เห็นด้วยบางจังหวัดไม่ใช่ทุกจังหวัดเหมือนกันหมด ถ้าทุกจังหวัดเหมือนกันหมดก็พุ่งทะยาน 400 มันไม่ใช่เรื่องใหญ่ตรง 400 หรือ มันเรื่องใหญ่ตรงแรงงานที่เป็นแรงงาน Skill (ทักษะ) คือขอ 400 คน ที่ว่าเราต้องลงทุนได้ไม่หมดทั้งหมัด คราวนี้มันก็โดนเปรียบเทียบประเทศอื่น ว่าลงทุนประเทศอื่นมันง่ายกว่าไหม? ย้ายฐานไหม? เพราะตอนนี้สิ่งที่น่ากลัวที่สุดคือย้ายฐาน

รายการ “สื่อการเมือง แหมม เล็งเล็ง” ทางช่องยูทูป “แนวหน้าออนไลน์” วันที่ 2 ม.ค. 2568 นายอรรถวิรัช สุวรรณภักดี ประธานคณะที่ปรึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ด้านอุตสาหกรรม ไลน์อินให้สัมภาษณ์ไม่ประวัณเศรษฐกิจ ปี 2568 ซึ่งมีการประเมินว่าจะต่ำกว่าปีที่ผ่านมา “วิกฤตต้มยำกุ้ง” เมื่อปี 2540 และอาจส่งผลกระทบต่อรัฐบาล ว่า สถานการณ์เศรษฐกิจจะไม่รุนแรงขนาดนั้น และปี 2568 โอกาสน่าจะดีกว่าปีที่แล้ว เพราะมีความชัดเจนหลายเรื่อง

ทั้งนี้ ต้องอธิบายก่อนว่า การดู “ผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP)” จะไม่ใช่ว่า ขึ้นอยู่กับ “4 เครื่องยนต์เศรษฐกิจ” อันประกอบด้วย 1.รายจ่ายภาครัฐ หากดูงบประมาณรายจ่ายของปี 2568-2569 ดูแล้วไม่ดูงบประมาณแล้ว ขณะที่การใช้จ่ายรายได้ที่เกินกว่าปีที่แล้ว ส่วนหนึ่งรัฐจัดเก็บรายได้ไม่ได้ขึ้น ดังนั้นรายจ่ายภาครัฐก็จะลดลงตามปกติ รวมถึงโครงการดิจิทัลวอลเล็ต ระยะที่ 3 ที่มีเงินช่วยเหลือจะจ่าย โดยสรุปเครื่องยนต์รายจ่ายภาครัฐก็ดูได้โดยง่าย

2.การลงทุนในประเทศ หลังจากที่มีรัฐบาลเปิดการลงทุนผลิตงานและภาคีกับต่างชาติ หรือโซลาร์รูฟ (Solar Roof) ที่เคยเป็นชนออกนอก และ นายพิรพัฒน์ ภูมิวิจิตรวาทกิจ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน นำไปดำเนินการ โดยนำการลงทุนในธุรกิจใหม่ที่จะเข้ามา เพราะมีจุดมุ่งหมายไปเปิดกิจการในกิจการค้าอย่างหนัก และเรียกร้องให้เปลี่ยนผ่านสู่พลังงานสะอาด (Green Energy) ดังนั้นธุรกิจใหม่ ๆ ที่ยังไม่แน่ชัดว่าจะเข้ามาในไทยหรือไม่ เช่น Google (Google) ที่อยากทำคลังข้อมูล (Data Center) ต้องการพลังงานไฟฟ้าที่สะอาด

“การส่งสัญญาณในการเปิดไฟฟ้าเสรีแล้วรูปแบบของโรงไฟฟ้าใหม่ ทำให้ไม่เกิดความมั่นใจได้ว่า ดังนั้นการลงทุนใหม่ ๆ เรื่องพวกนี้จะมีเกิด ประเทศไทย Supply Chain (ห่วงโซ่อุปทาน) ของเราไม่ต่อเนื่อง Loop (วงรอบ) เช่น เราประกอบรถยนต์ได้เป็นต้น ปลายน้ำเราคิดค้นนำเราค้นประกอบชิ้นไม่ได้ 1-2 ปีที่ผ่านมารถยนต์ส่งไม่ได้เพราะว่าชิ้นประกอบขาด เข้าใหญ่พวกได้หัว-จิมเรามีปัญหาเกี่ยวกับราคาตลาด รถส่งไม่ได้

ฉะนั้นถ้าเกิดในอนาคต ดูก็ยังไม่ดีเยี่ยม ที่เขาเรียกว่า New S-Curve มันจะเข้ามาเพราะว่าหลังจากตลาดพลังงานและภาคีที่เพิ่งเกิดขึ้นโดยกว้างขวาง เมื่อดูว่าการลงทุนใหม่ ๆ จะเกิดขึ้นในประเทศนี้ ดังนั้นเครื่องยนต์ 2 ตัวนี้จะติดได้ แล้วประเทศจะเป็นประเทศที่มั่นคง” นายอรรถวิรัช กล่าว

นายอรรถวิรัช กล่าวต่อไปว่า 3.บุคลากร ซึ่งหากการส่งอุตสาหกรรมจากการนำเข้าก็ไม่ได้ดีเพิ่มขึ้น แต่อุตสาหกรรมอเมริกาที่มองว่าเกิดกับไทยมาก-น้อยเพียงใด แต่ก็ถึงมองว่าไทยไม่ได้ อย่างไรก็ดี ปี 2569 เพราะ “มาตรการปรับคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน” หรือ “CBAM (Carbon Border Adjustment Mechanism)” ซึ่งเป็นมาตรการที่สหภาพยุโรปกำหนด (EU) จะมีผลบังคับ และ 4.การบริโภค ดังนั้นแล้วปี 2568 จึงยังมีอัตราการปรับค่าและคงสูงจากมาตรการต่างๆ เพื่อทำให้ไทยแข่งขันได้เป็นข้อได้

เมื่อถามว่า “ตัวเลขนี้มีผลมาก-น้อยเพียงใด?”

ตัวเลขที่มีจริง ๆ สูงขนาด เช่น “หนี้ครัวเรือน” ที่ดูจากรายได้ 7-8 ของโลก แต่ตัวเลขที่มีประเทศที่มีสภาพหนี้มีบ้างเป็นประเทศที่มีระบบธนาคารดี อาทิ สหรัฐฯ สวิตเซอร์แลนด์ แต่ของประเทศที่มีระบบธนาคารที่ปล่อยค่าเงินบาทไป ทำให้เงินมีมูลค่าที่ต่ำกว่า และที่เห็นชัดคือเรื่องดอกเบี้ยที่ไม่เกิดขึ้นเพราะธนาคารพาณิชย์ปล่อยขาด โดยก่อนหน้ามีเงินเคยดูดดึงเรื่องธนาคารพาณิชย์อยู่ขาดแล้ว แต่หลังจากที่ผ่านมาเรื่อยๆ

ซึ่งประเทศไทยนั้นแปลก ธนาคารพาณิชย์ไม่ได้มีเงินเหลือได้เท่าไรว่า 2 แสนล้านบาท มากที่สุดเป็นประวัติการณ์ที่เพิ่งเป็นช่วงการระบาดโควิด-19 ทุกคนล้วนขาดเงินกันหมด “ประเทศนี้ธนาคารพาณิชย์ยังกินเงินรูปแบบ” เวลาออกดูกรรมมาแต่อย่างจะพบว่าดอกเบี้ยก็ไม่ได้ขึ้นขึ้น และระบบหลัก ๆ ก็ไม่ค่อยปล่อยสินเชื่อให้กับบุคคลทั่วไป แต่ไม่เน้นการลงทุนอย่างอื่นที่ได้กำไรกว่า ทำให้ธนาคารของรัฐ เช่น ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ต้องแบกรับภาระหนัก จึงต้องมีการการออกมาส่งเสริม

“เมื่อก่อนเคยคิดว่าหนึ่งซึ่งเข้าสภาไปแล้ว ผมเชื่อว่าถ้าไม่โดนขวางจะช่วยให้ได้เยอะ คือกฎหมายเรื่องของเคสคดีบูโร ก็จะมีการปรับโฉมหน้า จากที่เราได้การกระทำ 3 ปี ถ้าเกิดเลือกเข้าไปหนึ่งก็โดนปรับอีก 3 ปี เพราะปรับปรับปรับ 36 เดือน จะเข้าสภาแล้วอีกไม่กี่เดือน เมื่อดูว่าถ้าเราปล่อยเป็นระบบการให้คะแนน ใครคะแนนสูงตกเบี้ยค่า ใครคะแนนต่ำก็ตกเบี้ยสูงหรืออาจจะไม่ได้เลย แต่มันจะเกิดการแข่งขันเรื่องอัตราดอกเบี้ยจากเดิมที่ไม่แข่ง อันนี้ก็มีโอกาสที่ทำได้มันได้รับเงินเข้าจายอื่น” นายอรรถวิรัช ระบุ

ส่วนคำถามว่า ปีมีการตั้งเป้า GDP ประเทศไทยในปี 2568 จะเติบโตที่ร้อยละ 3 มีความเป็นไปได้มาก-น้อยเพียงใด? นายอรรถวิรัช มองว่าเป็นไปได้ โดยเฉพาะเมื่อโครงสร้างพลังงานเปลี่ยนเป็นพลังงานสะอาดเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น การลงทุนใหม่ ๆ ก็น่าจะเกิดขึ้น นอกจากนั้นประเทศไทยยังมีข้อได้เปรียบ เช่น รัฐบาลตั้งคำถามว่าเหตุใดประเทศไทยส่งออกและไฟฟ้าสูงแล้วทำไมไม่พัฒนาหรือการปรับเป็นสีเขียวที่ชัดเจนและชัดเจน

โดยข้อดีคือความเชื่อมโยงกับ อย่างที่เวียดนาม การลงทุนสีเขียวมันไม่ได้มีแค่ค่าจ้าง ระบบไฟฟ้าจะไม่เสีย

เหมือนไทย แต่กลายเป็นว่าไทยต้องเผชิญมาตรการกีดกันทางการค้าด้วยข้อเรียกร้องเรื่องพลังงานสะอาด ดังนั้นเมื่อเปิดข้อให้ใช้เรื่องพลังงานและภาคีที่เชื่อมโยงจะทำให้มีการลงทุนใหม่ ๆ เข้ามา สนใจคือว่าการลงทุนใหม่โดยยังนำเงินไป แต่ต้องอย่าให้ภาคธุรกิจที่ปล่อยเงินไปหมด หากไม่ปรับค่าเงินก็ไม่ได้มาก เพราะมันได้ไม่มากการที่คิดจากการลงทุนที่ปล่อยค่าเงินมากขึ้น ส่วนกรณี โคนัด ทรัพย์ ขณะเลือกตั้งกลับมาเป็นประธานาธิบดีสหรัฐฯ (เรื่องนี้ต้องบอกว่า ประเทศที่ไทยขาดดุลการค้ามากที่สุดคือจีน ความสัมพันธ์ไทยกับจีนนั้นดีเพราะไทยเป็นลูกค้าหมายเลข 1 แต่ในทางกลับกัน การค้าของไทยเกินดุลกับสหรัฐฯ มากที่สุด ดังนั้นเป็นไปไม่ได้ที่สหรัฐฯ จะหาเรื่องกับไทย แต่ที่ต้องดูทิศทางที่สหรัฐฯ ให้ความสำคัญว่าจะรวมไทยกับจีนเป็นกลุ่มเดียวกันหรือไม่ เพราะหากทำจะรวมรวมทั้งจีน ไทยและเวียดนาม

อย่างไรก็ตาม ในอีกมุมหนึ่งยังมีข้อดีคือ “หนี้ไม่พุ่งไปนโยบายสีเขียว” เมื่อเทียบกับยุโรปที่นำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาใช้กีดกันทางการค้า เช่น ในขณะยุโรปและจีนมุ่งไปทางยานยนต์ไฟฟ้า (EV) แต่สหรัฐฯ รวมถึงญี่ปุ่น ทำกว่าจะดึงการลงทุนยานยนต์เครื่องสี่ล้อภายใน สมมติว่าตลาดโลกดูเหมือนจะลดลง คือการที่หนี้ไม่ได้ไม่ทิศทางเดียวกัน ไทยก็ยังมีโอกาสทำมาหากิน

ส่วนที่ นายวิมลเมธีบุตร มทพ ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร ระบุว่าหลังจากการดำเนินการปี 2568 ว่าเรื่องปากท้องของประชาชนจะมีผลต่อการดำรงอยู่ของรัฐบาล ประเด็นนี้ตนมองเช่นเดียวกัน เพราะปากท้องเป็นเรื่องใหญ่ อย่างไรก็ตามที่ผู้นำว่าลงทุนยานยนต์สี่ล้อที่จะปฏิรูปการปล่อยสินเชื่อ หรือกฎหมายพลังงานและภาคีจะมีผ่านหรือไม่ แต่ที่น่ากังวลที่สุดก็คือเรื่องค่าจ้าง คิดว่า 4.5 เดือนนี้ น่าจะเห็นความเปลี่ยนแปลง

แต่ก็ต้องดูเรื่องการเมืองด้วยว่าจะไปในทิศทางที่ดีหรือไม่ หรือไม่ หากทุกคนมองเหมือนกันแล้วทำอย่างไรที่รีบปากไว้ เมื่อตอนหาเสียงเลือกตั้ง ผมมองว่าจะเห็นหน้า-เห็นหลัง คือบางคนก็ประเมินสถานการณ์เขาอาจไม่ได้ดูนโยบายมีการเปลี่ยนแปลงจากในปี 2568 ดังนั้นหากพรรคการเมืองยังเกาะก้นแผ่นดินปล่อยไปกฎหมายเหล่านี้ผ่านออกมาได้เพื่อไม่ให้ประชาชนไม่เดือดร้อน ผมคิดว่าจะเป็นผล แต่หากมีการวางหรือวินิจฉัยเรื่องการเมือง จุดนี้จะมีปัจจัยทำให้ไม่มี ปัจจัยสำคัญ

โรงงานผู้ไป เขาเฉพาะรถยนต์ เราเพิ่งแก้ปัญหาไม่ในส่วนของการอุตสาหกรรม รัฐมนตรีเอกอยู่ หรือหมื่น ๆ ก็ยังไม่แล้วคือเอาเงินไปผู้ไป ไม่คุยไม่เจรจาจากฐานผู้ไปเอาไว้” นายอรรถวิรัช กล่าว

นายอรรถวิรัช ยังแสดงความกังวลต่ออุตสาหกรรมยานยนต์ที่ผู้ไปมาลงทุนในไทย ว่า สมมติว่าการเปิดตลาดรถยนต์ผู้ไปหนึ่งได้รับสิทธิเข้ามาภาคการของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ยกเว้นภาษี 8 ปี รอจนผู้ไปคือไปเปิดหรือไม่ก็ต้องดูค่า แต่ทราบว่าเป็นผู้ไปแล้วที่ไปเปิด เช่น สหรัฐฯ ก็ที่จะเห็นค่าผู้ไปเจ้าคือออกลดต้นทุนไปมา หมายถึงไม่สนใจกับการผลิตออกไป แม้จะมีค่าที่ที่ผลิตออกไปผลิตผลิต BOI ก็ตาม ในส่วนของการยานยนต์ผู้ไปจะหาฐานไว้ได้ แต่ภาคนี้หากปรับค่าจ้าง 400 บาทเท่ากันทั่วประเทศก็ไม่ใช่เรื่องง่าย

ซึ่งการย้ายฐานการผลิตเป็นปัจจัยที่มีผลมาก และต้องบอกว่าเวียดนามนั้นน่ากลัวเพราะทุกปีมีการเปลี่ยนแปลงตลอด รวมถึงมีประชากรวัยหนุ่ม-สาวจำนวนมาก โดยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ที่มี 2 ประเทศ คือสิงคโปร์กับไทยก็กลายเป็นสังคมผู้สูงอายุไปแล้ว สังคมนี้เมื่อผ่านแล้วเพราะคนวัยทำงานจะหายไป นโยบายกับแรงงานทักษะใหม่ ๆ ก็ต้องเปิดเรื่องเหล่านี้ต้องไปเป็นลูกไล่ ขึ้นอยู่กับนโยบายคนบริหารด้วย

โดยสรุปแล้ว สมมติว่าเศรษฐกิจไทยในปี 2568 จะโตได้มากกว่าปี 2567 เพราะเวลาประเมินซึ่งดูจากเครื่องยนต์ 4 ตัว สามที่กล่าวไปข้างต้น หากทั้ง 4 เครื่องยนต์ยังทำได้ดีกว่าปีก่อน GDP ก็ต้องโตกว่า แต่ก็ต้องบอกว่าขณะนี้ในช่วงเวลาแห่งการปรับค่าเงินเข้ากับการแข่งขันในตลาดโลก ซึ่งหากการเมืองไม่คอยโยกโยก ในปี 2569 เศรษฐกิจจะผลงทุกอย่างจะฟื้นขึ้นและขึ้น

“อยู่ที่นโยบายว่าไม่ได้ไหม? ถ้านโยบายไปกับแบบรายชิ้น สิ่งที่เราขอคือการ-ยกเลิกทุนต้องถาวร แล้วไม่ย้ายฐานการลงทุน ผนวกเศรษฐกิจไม่ได้” นายอรรถวิรัช กล่าวทิ้งท้าย

หมายเหตุ : สามารถรับชมรายการ “สื่อการเมือง แหมม เล็งเล็ง” ได้เป็นรายการโดย บุญทรง พิศาลบุตร ทางช่องยูทูป “แนวหน้าออนไลน์” ทุกวันอังคาร พฤหัสบดี เวลา 11.00-12.00 น. โดยประมาณ